

Decyzja

Prezydium KK

nr 107/22

ws. opinii o projekcie ustawy budżetowej na rok 2023

Prezydium Komisji Krajowej NSZZ „Solidarność” przedstawia opinię do projektu *ustawy budżetowej na rok 2023* (zwanego dalej projektem ustawy budżetowej).

Wstępny projekt ustawy budżetowej na 2023 r. zasługuje na negatywną ocenę biorąc pod uwagę niezadowalający poziom podwyżki wynagrodzeń w sferze finansów publicznych, zamrożenie Zakładowego Funduszu Świadczeń Socjalnych oraz brak jasnej strategii wobec wysokich cen energii, gazu, których skutki już w tym roku odczuwają konsumenci oraz przedsiębiorstwa energochłonne.

Prezydium KK jest rozczarowane sposobem prowadzenia negocjacji przez stronę rządową na wszystkich etapach związanych z procesem tworzenia projektu ustawy budżetowej. Brak pełnomocnictw po stronie ministrów przystępujących do negocjacji, zagwarantowanych przepisami ustaw, podważa istotę prowadzenia dialogu w Radzie Dialogu Społecznego. Prezydium KK protestuje przeciwko pozorowanym negocjacjom, które kończą się jednostronnymi decyzjami rządu w postaci komunikatów Rady Ministrów.

W aktualnej sytuacji geopolitycznej w projekcie ustawy budżetowej zakłada się osłabienie wzrostu gospodarczego w 2022 roku w stosunku do 2021. W roku bieżącym wyniesie on 4,6%, natomiast w 2023 r. już tylko o 1,7%. Inflacja ma wynieść średnio 13,5% w 2022 r., w 2023 r. - według założeń zwolnić do 9,8%. Rząd zakłada wzrost stóp procentowych w Polsce do 7% w II połowie 2022 r. (obecnie stopa referencyjna NBP wynosi 6,5%), a od IV kwartału 2023 r. ma rozpocząć się stopniowe luzowanie polityki pieniężnej.

Wpływy budżetowe mają wynieść 604 mld zł, czyli o 105 mld zł więcej niż w 2022 r. Wydatki w 2023 r. mają sięgnąć 669 mld zł, co oznacza deficyt rządu 65 mld zł. Deficyt całego sektora instytucji rządowych i samorządowych w 2023 r. ma zmieścić się w przedziale 4,2-4,4 proc. PKB, a dług publiczny może stanowić nieco ponad 53% PKB.

Aktualna agresja Rosji na Ukrainę ma bezpośredni wpływ na zaplanowane wysokie wydatki na obronność, które mają osiągnąć poziom 3 % PKB i mają zostać powiązane z wpływami z podwyższonych stawek VAT, a więc kolejny rok nie możemy liczyć na powrót stawek VAT, co w sytuacji wysokiej inflacji byłoby korzystnym rozwiązaniem dla konsumentów.

Prezydium Komisji Krajowej NSZZ „Solidarność” podkreśla, że istotnym elementem mającym wpływ na wzrost gospodarczy oraz wysokość deficytu jest realizacja Krajowego Planu Odbudowy.

Wskaźniki makroekonomiczne wprawdzie uległy zmianie w stosunku do poziomów zawartych w założeniach do projektu budżetu państwa na rok 2023, ale nadal niedoszacowany jest poziom inflacji. Propozycja wzrostu wynagrodzeń w państwowej sferze budżetowej poniżej prognozowanej inflacji jest nie do zaakceptowania. Spowoduje to de facto spadek realnych wynagrodzeń.

Ważnym elementem wpływającym na wzrost PKB w przyszłym roku jest wzrost konsumpcji prywatnej, w takiej sytuacji hamowanie wzrostu płac w sferze budżetowej i płacy minimalnej jest tym bardziej nieuzasadnione.

Na krytykę zasługuje fakt, że rząd nie dokonał pozytywnej interwencji w kwestii wzrostu wynagrodzeń w sferze finansów publicznych w roku 2022 r. aby utrzymać ich realną wartość wobec wysokiej dynamiki inflacji w bieżącym roku i nie przedstawił informacji na temat przeglądu limitów wydatków stronie społecznej RDS, o co wnioskowaliśmy w opinii do założeń do projektu budżetu na 2023 r.

Ponadto Prezydium KK nie może ocenić działań rządu ukierunkowanych na walkę ze społecznymi i gospodarczymi skutkami inwazji Rosji na Ukrainę, ponieważ są one prowadzone w większości poza budżetem.

Wprowadzenie tarcz antyinflacyjnych oraz innych tego typu rozwiązań przeciwdziałających wzrostowi cen powinno być poprzedzone przygotowaniem odpowiedniego planu finansowego stworzonego już w tym roku i zawierać swoje odzwierciedlenie w budżecie państwa.

Wynagrodzenia

NSZZ „Solidarność” podtrzymuje postulat zawarty we wspólnym stanowisku trzech central związkowych z dnia 19 lipca 2022 roku w sprawie opinii do założeń projektu budżetu Państwa, w którym strona społeczna żąda co najmniej 20% wzrostu płac w sferze budżetowej. Struktury NSZZ „Solidarność” w sferze finansów publicznych wyrażają głębokie niezadowolenie z propozycji rządu dotyczącej wzrostu płac w sferze budżetowej na poziomie 7,8%. Są to środki zdecydowanie niewystarczające do zrekompensowania pracownikom i funkcjonariuszom skutków historycznego poziomu inflacji. Reprezentowani przez NSZZ „Solidarność” pracownicy w dużej części otrzymują wynagrodzenie na poziomie nieznacznie przekraczającym płacę minimalną, więc dalszy wzrost cen spowoduje brak możliwości utrzymania się ich rodzin. Sytuacja pandemii oraz wojna na Ukrainie

w ostatnich latach doprowadziły do znacznego zwiększenia obowiązków pracowników służb mundurowych, a co za tym idzie - dużo większych nakładów pracy przy nieadekwatnym wzroście płac i systemu motywacyjnego. Dodatkowym argumentem jest fakt, iż przy obecnie ogłoszonym poziomie waloryzacji emerytur większość funkcjonariuszy mających prawa emerytalne zastanawia się nad odejściem ze służby, gdyż proponowana podwyżka i perspektywa pozostania w służbie będzie nieopłacalna. Jest to sygnał bardzo niepokojący dla szeroko rozumianego bezpieczeństwa Państwa biorąc pod uwagę, że już obecnie służby borykają się z brakami kadrowymi.

W latach 2021-2022 zagwarantowano w budżecie państwa podwyżki w wysokości niepozwalającej na utrzymanie realnej wartości wynagrodzeń w państwowych jednostkach budżetowych, a dodatkowo w 2021 roku zamrożono wypłaty nagród uznaniowych. W wielu przedsiębiorstwach prywatnych pomimo dużo większego poziomu wynagrodzeń istnieje wiele pozapłacowych benefitów dla pracowników. Służby mundurowe, jak również pracownicy administracji, nie mają możliwości korzystania z tak szerokiej gamy pozapłacowych czynników motywujących. W związku z powyższym nie można zgodzić się na **zamrożenie** w roku 2023 podstawy naliczania odpisu na Zakładowy Fundusz Świadczeń Socjalnych na poziomie przeciętnego wynagrodzenia w gospodarce narodowej w drugim półroczu 2019r. oraz zastosowania odpisu w Karcie Nauczyciela z kwotą bazową obowiązującą w dniu 1 stycznia 2019r.

Brak urealnienia wynagrodzeń w sferze finansów publicznych skutkuje odejściem wykwalifikowanej kadry urzędniczej, a niski poziom wynagrodzeń powoduje brak chętnych do obejmowania stanowisk w sferze budżetowej. Pracownicy sądownictwa wskazują, że już w 2015 roku Trybunał Konstytucyjny w wyroku sygn. P 44/13 z dnia 11 lutego 2015 r. wypowiedział się negatywnie o braku waloryzacji uposażeń, a w obecnej sytuacji historycznie wysokiego poziomu inflacji ten problem jest jeszcze bardziej widoczny.

Minimalne wynagrodzenie za pracę

Prezydium Komisji Krajowej NSZZ „Solidarność” pozytywnie ocenia podwyższenie przez Rząd pierwotnie proponowanego w *projekcie rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 27 lipca 2022 roku w sprawie wysokości minimalnego wynagrodzenia za pracę oraz wysokości minimalnej stawki godzinowej w 2023 r.* minimalnego wynagrodzenia, choć ono nadal odbiega od propozycji przedstawionej we wspólnym Stanowisku strony pracowników Rady Dialogu Społecznego z dnia 19 lipca 2022 r.

Aktualna propozycja rządowa minimalnego wynagrodzenia wyniesie ponad 50% prognozowanego przeciętnego wynagrodzenia na rok 2023, co od wielu lat było postulatem NSZZ „Solidarność”.

Większa podwyżka w pierwszym półroczu pozwoli na złagodzenie skutków wzrostu inflacji w 2022 roku, zwłaszcza biorąc pod uwagę kulminację jej wzrostu przypadającą na III-IV kwartał 2022 roku.

Zdaniem Prezydium KK osoby o najniższych wynagrodzeniach, to powiększająca się w ostatnich latach grupa pracowników, względem której rząd powinien być szczególnie uważny i kształtować poziom płac w taki sposób, aby realna wartość wynagrodzeń nie spadała, pozwalając na godne życie.

Zakładowy Fundusz Świadczeń Socjalnych

Na krytykę zasługuje zamrożenie wysokości odpisów na zakładowy fundusz świadczeń socjalnych. Prezydium KK NSZZ „Solidarność” domaga się pełnego odmrożenia wysokości odpisów na zakładowy fundusz świadczeń socjalnych, tak aby narzędzie wsparcia pracowników i ich rodzin mogło w pełni realizować ustawowe cele. Odniesienie wartości odpisu do wysokości wynagrodzeń w II półroczu 2019 roku oraz zastosowanie odpisu w Karcie Nauczyciela z kwotą bazową obowiązującą w dniu 1 stycznia 2019r - wobec dwucyfrowej inflacji sprawi, że wsparcie kierowane przede wszystkim do najbardziej zagrożonych ubóstwem zostanie ograniczane. Będzie to miało konsekwencje w postaci braku odpowiedniego zaspokajania nagłych potrzeb socjalnych pracowników i ich rodzin i to w czasie kiedy koszty utrzymania dynamicznie wzrastają.

NSZZ „Solidarność” zwraca uwagę, że odmrożenie wysokości odpisu będzie miało pozytywny wpływ na budżet poprzez zwiększenie wpływów podatkowych z tytułu wzrostu konsumpcji. Ponadto po raz kolejny przedstawione skutki regulacji dotyczące odmrożenia podstawy odpisu na zakładowy fundusz świadczeń socjalnych zawierają szacunki jedynie w zakresie oszczędności dla wydatków budżetu państwa, nie uwzględniają one ubytków podatkowych dla budżetu z tytułu niezyskanych dochodów z podatku od towarów i usług.

Rynek pracy

Mając na uwadze potencjalne ryzyka w zakresie sytuacji gospodarczej i rynku pracy, a związane z ekonomicznymi skutkami wojny na Ukrainie, konieczne jest zachowanie spójności Funduszu Pracy oraz Funduszu Gwarantowanych Świadczeń Pracowniczych. Z tego względu negatywnie należy ocenić utrzymanie składki na Funduszu Pracy na poziomie 1% . Przy niepewnej sytuacji gospodarczej utrzymanie istotnego ograniczenia przychodów Funduszu Pracy jest błędem. Poważne wątpliwości budzi propozycja obniżenia stanu posiadania

środków finansowych całego Funduszu Pracy, w tym w szczególności plan obniżenia tych przeznaczonych na wypłatę zasiłków dla bezrobotnych oraz na aktywne formy przeciwdziałania bezrobociu, gdzie w zasadzie (poza Krajowym Funduszem Szkoleniowym oraz refundacją wynagrodzeń młodocianych) Fundusz Pracy ma zanotować spadek w stosunku do każdej pozycji planu finansowego. Na marginesie należy podkreślić, iż jest to kolejny projekt ustawy budżetowej, który zakłada spadek środków przeznaczanych na przeciwdziałanie bezrobociu. Ma to istotne znaczenie ze względu na możliwe pogorszenie sytuacji na rynku pracy z uwagi na ryzyko negatywnych skutków ekonomicznych wojny na Ukrainie.

Pozytywnie należy ocenić propozycję zwiększenia środków przeznaczonych na wynagrodzenia pracowników powiatowych urzędów pracy. Jednakże mając na uwadze wysoką inflację oraz fakt, że w ramach budżetu z roku 2020 miało miejsce zmniejszenie środków na te wynagrodzenia, to w rezultacie w okresie trzech lat nakłady na ten cel i tak będą zdecydowanie za niskie. W ocenie Prezydium KK należy przyjąć długofalowe założenie, iż nakłady na wynagrodzenia pracowników publicznych służb zatrudnienia powinny rosnąć i w rezultacie zapewniać odpowiedni poziom obsługi ich klientom.

Nadto ponownie należy zaznaczyć, że środki Funduszu Pracy powinny być wydatkowane na cele związane z rynkiem pracy, którymi są pełne i produktywne zatrudnienie, rozwój zasobów ludzkich, osiągnięcie wysokiej jakości pracy, wzmacnianie integracji oraz solidarności społecznej, zwiększanie mobilności na rynku pracy. Żaden z powyższych celów nie dotyczy wsparcia związanego ze szkoleniem lekarzy i pielęgniarek z Ukrainy, co przewiduje obecny projekt planu finansowego Funduszu w pkt 3.6. Punkt ten powinien zostać usunięty tak, jak uprzednio uczyniono z finansowaniem szkoleń rodzimego (wyższego i średniego) personelu medycznego. Powyższe istotnie ograniczy i tak uszczuplany od lat stan środków finansowych Funduszu Pracy, który powinien być wzmacniany w związku z negatywną prognozą sytuacji ekonomiczno-gospodarczej w Polsce.

Analogicznie jak w akapicie poprzedzającym nie rozwinięto uzasadnienia dla pozycji 6 planu finansowego pod nazwą koszty zadań związanych z przeciwdziałaniem COVID-19, gdzie podano wartość 45 000 tys. zł, jednakże nie wiadomo na podstawie tego planu czego dokładnie ww. pozycja (kwota) dotyczy. W tym okresie uwaga ta jest tym bardziej zasadna, że zniesiono stan epidemii, a COVID – 19 w chwili obecnej nie stanowi zagrożenia dla gospodarki i rynku pracy – zwłaszcza w przyszłym roku.

Pomoc społeczna

Prezydium KK zwraca uwagę, że ustalone kwoty kryteriów dochodowych uprawniających do pomocy społecznej są już dziś zbyt niskie dla niektórych typów rodzin

z dziećmi, a wysoki wskaźnik inflacji w roku 2022, jak i w 2023 z dużym prawdopodobieństwem przyczynią się do podwyższenia wskaźników minimum egzystencji dla wszystkich typów gospodarstw domowych w 2023 roku, dlatego należy oczekiwać konieczności weryfikacji kryteriów dochodowych już w roku 2023.

Według skonsolidowanego planu wydatków w układzie zadaniowym budżetu na 2023 zadanie 13.1 Pomoc i integracja społeczna wynika, że kwota przewidziana na nadchodzący 2023 rok budżetowy jest wyższa w porównaniu do roku bieżącego o blisko 2 mld zł (w 2022 planowana kw.10,92 mld, w 2023 planowana kw. 13,00 mld zł). Biorąc pod uwagę aktualne i nadchodzące uwarunkowania gospodarcze należy przyjąć, że wzrost tych wydatków jest uzasadniony. Można bowiem oczekiwać wzrostu liczby osób, które będą wymagały wsparcia ze strony pomocy społecznej. Jednak zabezpieczone kwoty na pomoc społeczną nie uwzględniają potrzeby wzrostu wynagrodzeń pracowników tego sektora. Okres pandemii pogłębił frustrację tej grupy zawodowej. Za dodatkowymi zadaniami nałożonymi na pracowników pomocy społecznej nie idą środki, które powinny wynagrodzić nakład pracy przeciążonych obowiązkami pracowników. Aktualnie Ośrodki Pomocy Społecznej zajmują się zadaniem związanym z wypłatą dodatku osłonowego na pokrycie kosztów związanych ze wzrostem cen nośników energii i ogrzewania, ponosząc konsekwencje nieprecyzyjnych przepisów o ich wypłacie.

Sytuacja osób niepełnosprawnych

Wydatki Państwowego Funduszu Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych, zgodnie z projektem budżetu na 2023 r., będą wynosić 8,400 mld zł, a zatem są wyższe od tegorocznego o 8 %. Jednak na dofinansowanie do wynagrodzeń dla pracowników z niepełnosprawnościami przewidziano dokładnie taką samą kwotę jak w roku 2022, zatem zaplanowane wydatki nie zawierają środków, które wynikać powinny z corocznej waloryzacji kwot dofinansowań.

Przewidziana w budżecie PFRON na 2023 rok dotacja z budżetu państwa jest wyższa o 150 milionów zł jednak nie są to środki, które pozwalają na ustalenie stałego procentowego poziomu dofinansowania z budżetu państwa w wysokości 30 % wydatków PFRON na dofinansowanie do zatrudnienia pracowników niepełnosprawnych o co zabiegają partnerzy społeczni zgodnie z Uchwałą nr 102 strony pracowników i strony pracodawców Rady Dialogu Społecznego z dnia 20 października 2021 r. w sprawie wniosku o zmianę art. 46 a ust. 1 pkt 1 ustawy z dnia 27 sierpnia 1997 r. o rehabilitacji zawodowej i społecznej oraz zatrudnianiu osób niepełnosprawnych. Prezydium KK nadal oczekuje przyjęcia wyżej wymienionej nowelizacji,

tak aby kwoty dofinansowań do wynagrodzeń pracowników były przeznaczone w odpowiedniej wysokości dokładnie na cel, którego dotacja budżetowa dotyczy.

Plan finansowy Funduszu Solidarnościowego to kwota ponad 25 miliardów zł. Jednak większość z tych środków to wydatki związane z dodatkowym rocznym świadczeniem dla emerytów i rencistów. Prezydium KK podtrzymuje swoje wątpliwości czy tzw. 13 emerytura powinna być finansowana z Funduszu Solidarnościowego. Na wsparcie społeczne, zawodowe, zdrowotne, finansowe osób niepełnosprawnych z Funduszu Solidarnościowego przewidziano 4,652 mld zł. Przewidywany budżet Funduszu Solidarnościowego nie pozwoli zatem na spełnienie postulatu NSZZ „Solidarność” dotyczącego likwidacji kryterium dochodowego przy świadczeniu uzupełniającym dla osób niezdolnych do samodzielnej egzystencji.

Emerytury i renty z FUS

Zgodnie ze wspólnym stanowiskiem strony pracowniczej Prezydium KK oczekuje ustalenia wskaźnika waloryzacji świadczeń emerytalno-rentowych w 2023 r. na poziomie odpowiadającym inflacji w 2022 r. powiększonym o co najmniej 50% realnego wzrostu przeciętnego wynagrodzenia za pracę w 2022 r. Przypomnieć należy, że potrzeba wypracowania specjalnego systemu waloryzacji minimalnych świadczeń stała się koniecznością wobec dynamicznie rosnących cen żywności jak i nośników energii, które stanowią podstawę wydatków najuboższych świadczeniobiorców. Niewątpliwie to osoby o najniższych dochodach, a więc przede wszystkim emeryci i renciści pobierający najniższe świadczenia są grupą społeczną, która powinna zostać otoczona szczególną ochroną - a systemowe rozwiązanie umożliwi planowanie wydatków w racjonalny sposób. Niestety, dotychczasowe działania podejmowane są ad hoc (wyplata tzw. 14-tej emerytury w roku 2022) i w kolejnym roku rząd zastrzega sobie takie samo prawo. Zdaniem Prezydium KK takie elastyczne planowanie jest niekorzystne dla systemu, ale także dla świadczeniobiorców, którzy nie mogą z wyprzedzeniem planować swoich wydatków.

Z niezadowoleniem Prezydium KK przyjmuje brak prac nad obywatelskim projektem ustawy o tzw. emeryturach stażowych, tym bardziej, że w budżecie Funduszu Ubezpieczeń Społecznych nie rezerwuje się odpowiednich kwot na realizację takiego zadania.

Podatki

Negatywnie należy ocenić brak zapowiedzi kontynuacji rozwiązań antyinflacyjnych, które w 2022 roku zostały podjęte w związku ze wzrostem cen towarów i usług konsumpcyjnych oraz wzrostem cen paliw, prądu oraz gazu będących skutkiem ograniczenia zasobów naturalnych do dyspozycji w związku z sankcjami nałożonymi na Rosję. Związek

podkreśla konieczność kontynuacji takich działań oraz ujęcie ich skutków w ustawie budżetowej zarówno po stronie dochodowej, jak i wydatkowej.

Nadal brak jest propozycji powrotu do stawek VAT w wysokości 22% oraz 7%. Wprowadzenie w 2011 roku podwyższonych stawek miało mieć charakter tymczasowy - jednak niestety pomimo spełnienia warunków uprawniających do powrotu - tak się nie dzieje.

Pozytywnie należy ocenić korektę zmian w podatku dochodowym od osób fizycznych w zakresie obniżenia stawki podatku w pierwszym progu podatkowym z 17% do 12%, przywrócenie wspólnego rozliczenia rodziców samotnie wychowujących dzieci, podwyższenie limitu dochodu pełnoletniego, uczącego się dziecka, który warunkuje możliwość skorzystania przez rodzica z preferencyjnego opodatkowania, do wysokości dwunastokrotności renty socjalnej, rezygnacja z doliczania rent małoletnich dzieci, w tym rent rodzinnych, do dochodów rodziców. Jednocześnie Związek podkreśla, że efekt tych zmian byłby bardziej korzystny dla podatników gdyby rozłożono w czasie nową formułę naliczenia składki zdrowotnej.

Związek domaga się zmian przepisów związanych z ustaleniem stawek za używanie do celów służbowych samochodów osobowych, motocykli i motorowerów niebędących własnością pracodawcy.

Nauka

W projekcie Ustawy budżetowej na rok 2023 nie uwzględniono odpowiednich środków niezbędnych do podniesienia uposażeń pracowników szkolnictwa wyższego i nauki. Kolejny rok domagamy się zrealizowania umowy społecznej zawartej podczas wprowadzania w 2018 r. ustawy *Prawo o szkolnictwie wyższym i nauce* dotyczącej wzrostu uposażeń pracowników sektora nauki i szkolnictwa wyższego. Zwracamy również uwagę na fakt, że wzrost ten jest niezbędny, aby można było zmienić wysokość minimalnego miesięcznego wynagrodzenia zasadniczego dla profesora w uczelni publicznej, od którego uzależnione są zarówno ustawowe, jak i zawarte w wielu regulaminach wartości kwot, w tym wynagrodzeń¹.

Pomimo, że w uzasadnieniu do ustawy budżetowej na 2023 rok widnieje informacja o zwiększeniu wydatków budżetowych na finansowanie szkolnictwa wyższego i nauki to zgodnie z przytaczanymi przepisami jest to wzrost tylko o 4%:

- zarówno w planowaniu zadaniowym na rok 2023 skonsolidowana kwota wydatków na funkcję 10 z 32,68 mld rośnie o 4,3% do kwoty 34,08 mld, przy czym bardzo niepokoi

---

¹ Rozporządzenie Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego z dnia 25 września 2018 r. w sprawie wysokości minimalnego miesięcznego wynagrodzenia zasadniczego dla profesora w uczelni publicznej (Dz.U. poz. 1838)

wzrost tylko o 2,2% w części nakładów na badania naukowe służące praktycznym zastosowaniom,

- w dziale 730 - nauka i szkolnictwo wyższe biorąc pod uwagę planowane wydatki w dziale subwencje i dotacje z 20 431 028 tys. PLN rosną o 4% do kwoty 21 240 546 tys. PLN.

Biorąc pod uwagę obecną inflację oraz planowany wzrost cen utrzymania infrastruktury jest to wzrost, który nie zapewni możliwości przetrwania 2023 roku przez wiele szkół wyższych i jednostek badawczych, nie mówiąc już o braku środków w planowanym budżecie na obiecywany przez Rząd RP wzrost wynagrodzeń pracowników sektora szkolnictwa wyższego i nauki o 7,8% od stycznia 2023 r. Prowadzi to do dalszej pauperyzacji pracowników tego sektora.

Oświata

Analiza projektu ustawy budżetowej prowadzi do wniosku, że w 2023 roku ponownie nie są planowane podwyżki uposażeń nauczycieli. Art. 9 ust. 2 określa poziom kwoty bazowej dla nauczycieli w wysokości 3693,46 zł. A to oznacza, że uwzględniając mechanizm konstruowania wynagrodzeń pracowników pedagogicznych określony w art. 30 ust. 3 ustawy z dnia 26 stycznia 1981 roku Karta Nauczyciela (Dz.U. z 2021 r., poz. 1762 z późniejszymi zmianami) oraz epizodyczne zmiany wprowadzone art. 93a w ustawie Karta Nauczyciela, Rząd RP nie przewiduje wzrostu płac nauczycieli w przyszłym roku budżetowym. Projektowana wysokość kwoty bazowej określonej dla nauczycieli w projekcie ustawy budżetowej na rok 2023 pokrywa się z kwotą, która wyznacza od 1 maja 2022 roku nieznaczny średnioroczny wzrost płac nauczycieli (2,93%). W przedłożonym projekcie na 2023 r. kwota bazowa została jedynie dostosowana do obowiązujących obecnie średnich wynagrodzeń nauczycieli poszczególnych stopni awansu zawodowego nauczycieli.

Prezydium KK odnosi się negatywnie do zaproponowanego projektu ustawy budżetowej w części oświatowej subwencji ogólnej dla jednostek samorządu terytorialnego. Od wielu lat relacja płacy nauczycieli w stosunku nie tylko do przeciętnego wynagrodzenia w gospodarce narodowej, ale i do płacy minimalnej, drastycznie spada. Prowadzi to w dalszej konsekwencji do naruszenia algorytmu waloryzacji minimalnych stawek wynagrodzenia coraz szerszej grupy nauczycieli. Taki stan rzeczy powoduje ubożenie nauczycieli w stosunku do wielu pozostałych grup zawodowych. Tendencję tę potwierdza projekt ustawy budżetowej, z którego wynika, że prognozowane nominalne przeciętne wynagrodzenie w gospodarce narodowej w 2022 r. w relacji rok do roku wyniesie 111,2%, natomiast w 2023 r. - 110,1%. Co oznacza, że w przyszłym roku nauczyciele odczują czwarty

rok z rządu realny spadek swoich dochodów. Biorąc za podstawę lata 2020 – 2022 płace nauczycieli w 2020 r. wzrosły o 2%, w roku 2021 zostały zamrożone, a w 2022 średniorocznie wzrosły o 2,93%. Tymczasem wzrost cen towarów i usług konsumpcyjnych w świetle informacji Głównego Urzędu Statystycznego kształtował się na poziomie 103,4% w 2020 r., w roku 2021 – 105,1%, a w 2022 r. zakłada się wynik dwucyfrowy. Tymczasem, licząc metodą średnioroczną, płace nauczycieli wzrosły w tym czasie o ok. 5%. Zatem wynagrodzenia nauczycieli realnie zmniejszą się o ponad 15% w ostatnich trzech latach łącznie z 2022 r. Biorąc zaś pod uwagę poziom prognozowanej inflacji na 2023 r. realne dochody tej grupy zawodowej spadną.

Prezydium KK wzywa Rząd RP do wywiązania się z zobowiązań zawartych w Porozumieniu z dnia 7 kwietnia 2019 r. i rozpoczęcie prac nad zmianą zasad wynagradzania nauczycieli, a także tworzenia części budżetu państwa na realizację zadań oświatowych.

Zdrowie

Wyjaśnienia przez Ministerstwo Zdrowia wymaga zmniejszenie środków w części 46 projektu z uwzględnieniem odpowiedzi na pytanie jakie działania zostały przeniesione do finansowania przez Narodowy Fundusz Zdrowia. Prezydium KK wnioskuje o przekazanie informacji czy została zabezpieczona w projekcie budżetu państwa dotacja celowa na realizację zadań zespołów ratownictwa medycznego (poz. A4 Planu finansowego Narodowego Funduszu Zdrowia na 2023 r).

Inne uwagi

Projekt ustawy budżetowej zawiera w części dotyczącej środków UE środki na realizację KPO, ale nadal jego realizacja jest niejasna, pomimo zapewnień na posiedzeniu Plenarnym RDS o planowanym zakończeniu rozmów technicznych w sierpniu tego roku z KE. Warto zwrócić w tym miejscu uwagę na istotną rolę a wręcz konieczność wzrostu poziomu inwestycji w Polsce.

Prezydium KK podkreśla, że postulowanie zwiększenia wydatków instytucji, które w sposób samodzielny kształtują poziom wydatków w ustawie budżetowej ze względu na wzrost poziomu inflacji, np. zdaniem NIK, która proponuje wzrost wydatków o 15,6 % i uzasadnia go w następujący sposób: „Na wzrost wydatków w projekcie budżetu NIK na 2023 r. olbrzymi wpływ ma obecna sytuacja gospodarcza i makroekonomiczna związana z nieprzerwanie postępującą inflacją najwyższą od przeszło 25 lat”.

Gdańsk, 13 września 2022 r.

Prezydium KK
NSZZ „Solidarność”

SEKRETARZ
KK NSZZ „Solidarność”

Ewa Zydorek